



# Rapportage

*Cie. taken en structuur kerkenraad*



Definitief 02-01-2016

# Rapportage

*Cie. taken en structuur kerkenraad*

## Inhoud

<b>INLEIDING</b>	<b>3</b>
<b>PROBLEEMSTELLING</b>	<b>3</b>
<b>PLAN VAN AANPAK</b>	<b>3</b>
<b>UITWERKING</b>	<b>4</b>
<b>Functioneringsonderzoek</b>	<b>4</b>
Analyse eigen geleding	4
Analyse kerkenraad	5
Conclusie	5
<b>'Zwerfstenen'</b>	<b>5</b>
Missionair team	5
Kerkblad en website	6
Eredienst	6
Vorming en toerusting	6
Wijkteams	6
Conclusie	6
<b>'Gluren bij de burens'</b>	<b>7</b>
<b>Onderling overleg</b>	<b>7</b>
<b>Presentatie kerkenraad</b>	<b>7</b>
<b>Overleg met gemeenteadviseur</b>	<b>7</b>
<b>ADVIES</b>	<b>8</b>
<b>Structuur</b>	<b>8</b>
Moderamen	9
Kleine kerkenraad	9
Grote kerkenraad	10
Geledingen	10
Kerkenraad-gebonden	10
Niet kerkenraad-gebonden	10
<b>Taken en verantwoordelijkheden</b>	<b>11</b>
Moderamen	11
Kleine kerkenraad	11

Grote kerkenraad	12
Geledingen	12
Kerkenraad-gebonden	12
Niet Kerkenraad-gebonden	12
Wijkteams	13
<b>Vergadertechnieken en -structuur</b>	<b>13</b>
Moderamen	13
Kleine kerkenraad	13
Grote kerkenraad	14
Geledingen	14
<b>Evaluatiegesprekken</b>	<b>14</b>
<b>BIJLAGEN</b>	<b>15</b>
<b>Analysedocumenten</b>	<b>15</b>
Analyse commissieleden	15
Conclusie van de commissie	15
Vergelijking analyse commissie en eigen geleding	15
Analyse Kerkrentmeesters	16
Beoordeling KRM	16
Beoordeling kerkenraad	16
Verslag analyse Moderamen	17
Verslag analyse Diaconie	19
Verslag bespreking Pastorale raad	20
Verslag bezoek Missionair team	22
Verslag bespreking Jeugdraad	23
Gesprek met de redactie van de PaadWizer	24
Het proces/ overzicht taken	24
De beoordeling van de punten bezinning, slagkracht en talenten:	24
Overige zaken	24
<b>Stroomdiagram voorstellen</b>	<b>25</b>
<b>Concept agenda's</b>	<b>26</b>
Geledingen	26
Moderamen	26
Kleine kerkenraad	26
Grote kerkenraad	27
<b>Concept besluiten- / voorstellenlijsten</b>	<b>28</b>
Geledingen	28
Moderamen	28
Kleine kerkenraad	28
Grote kerkenraad	28
<b>Inventarisatie te ondernemen stappen</b>	<b>29</b>
<b>Kopie artikelen uit de Kerkorde en Ordinanties [augustus 2015]</b>	<b>30</b>

## Inleiding

---

Hierbij ontvangt u de rapportage van de commissie taken en structuur kerkenraad.

Naar aanleiding van de opdracht in het beleidsplan hebben de commissieleden zich de afgelopen tijd verdiept in de huidige structuur en werking van de kerkenraad van de PG Eastermar. De adviezen uit deze analyse zijn in deze rapportage opgenomen.

## Probleemstelling

---

Tijdens het schrijven van het beleidsplan '14-'18 is bij het opstellen van het organogram duidelijk geworden dat van een aantal geledingen / werkvelden binnen de PG-Eastermar de verantwoording niet eenduidig vast ligt [zwerfstenen]. Daarbij is gedurende het proces een aantal vraagtekens met betrekking tot betrokkenheid bij en inzet voor met name de kerkenraadsvergaderingen gezet. Uit observatie en evaluatie van de beleidsplanmakers is gebleken dat de verschillende geledingen prima binnen hun eigen werkveld functioneren maar dat de samenwerking binnen de kerkenraad nogal eens stug en stram verloopt.

In het beleidsplan '14-'18 is daarom onder het kopje Kerkenraad de volgende passage opgenomen:

*De kerkenraad is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan. Het is dan ook van belang dat de leden zich van deze verantwoordelijkheid bewust zijn en zich op elkaar betrokken voelen. Dit levert een slagvaardiger en daadkrachtiger bestuur. Binnen de huidige kerkenraad wordt dit onderkend. In deze beleidsperiode zal onderzoek worden gedaan naar een mogelijk andere invulling van de kerkenraad, inkrimping of herstructurering en indien mogelijk zal dit ook in deze beleidsperiode worden doorgevoerd.*

De commissie heeft naar aanleiding van deze passage haar opdracht / probleemstelling als volgt geformuleerd:

**Het uitbrengen van advies met betrekking tot de structuur, de taken en de vergadertechniek van het bestuur van de PG Eastermar**

## Plan van aanpak

---

Om inzicht in de problematiek te verkrijgen zal onderzoek worden gedaan naar het functioneren van de kerkenraad en de verschillende geledingen waaruit zij is opgebouwd. Daarbij zal worden gekeken of het wenselijk is de huidige "zwerfstenen" op te nemen en hoe deze dan eventueel vast te leggen in de structuur van de kerkenraad. Verder zal worden onderzocht in hoeverre wijziging van de vergadertechniek en / of vermindering van de omvang van de kerkenraad bij kan dragen aan een slagvaardiger en daadkrachtiger bestuur.

Naast eigen observaties, onderling overleg en reflectie met de (huidige) kerkenraad(sleden) zal de organisatie-structuur van een aantal andere Protestantse Gemeenten worden bekeken en geanalyseerd. Verder zal er bij de gemeenteadviseur van de PKN informatie worden ingewonnen.

De onderzoeken, observaties en analyses resulteren in een advies met betrekking tot de structuur, taken en vergadertechnieken van het bestuur van de PG Eastermar.

## Uitwerking

### Functioneringsonderzoek

Uit het organogram zoals gepresenteerd in het beleidsplan '14-'18 zijn de verschillende geledingen in een matrix opgenomen om een classificatie op de volgende onderdelen te kunnen geven: Bezinning, Slagkracht en Talenten. Bezinning heeft betrekking op de ruimte die gecreëerd wordt om het functioneren te kunnen richten op God en te bekijken in het licht van de Bijbel (of de Bijbelse boodschap). Slagkracht heeft te maken met daadkracht, doelgerichtheid en doorlooptijd. Bij talenten wordt gedacht aan de bemensing van de geledingen: in hoeverre wordt er gebruik gemaakt van de talenten of worden de taken naar de talenten gevormd.

De sterkte-zwakte analyse is uitgevoerd door de commissieleden. In eerste instantie is dit vanuit het perspectief van de leden zelf in eigen kring uitgevoerd. Naar aanleiding van deze analyse is besloten dit door de verschillende geledingen zelf uit te (laten) voeren. Deze analyse is op initiatief en onder begeleiding van deze commissie uitgevoerd. De resultaten van de analyse door de commissieleden zijn, ter informatie, opgenomen in de bijlage. De analyse van de geledingen is opgenomen in deze rapportage. Complete weergave van de analyses is opgenomen in de bijlagen.

#### Analyse eigen geleding

De sterkte-zwakte analyse is door de commissieleden binnen de verschillende geledingen in hun eigen vergadering uitgevoerd. Over hun eigen geleding oordeelden de leden hierbij als volgt:

<i>Eigen geleding</i>	<b>Bezinning</b>	<b>Slagkracht</b>	<b>Talenten</b>
Moderamen	+ - [geestelijk] + [doordenking]	+	+(+)
KRM	++	++	++
Pastorale raad	+	++	++
Missionair team	+	+ -	++
Diaconie	+ -	++	+
Jeugdwerk	+	+	+
Kerkblad en website	++	++	++

Binnen de geledingen wordt vooral positief geoordeeld over de talenten: de leden zitten kennelijk op hun plek, worden niet overvraagd en kunnen hun capaciteiten / talenten voldoende benutten. Met betrekking tot bezinning is op een aantal plaatsen nog wel iets te winnen. Hierbij wordt opgemerkt dat binnen de geledingen dit punt nogal eens discussie oproept. Naast geestelijke bezinning (bijv. opening, sluiting en een bezinningsonderwerp) heeft dit punt namelijk ook betrekking op doordenking van de onderwerpen / besluiten. Vragen als: "Hoe komen we tot dit besluit?" "Zijn er alternatieven bekend en zo ja zijn deze voldoende doordacht voordat deze zijn verworpen?" horen ook bij bezinning. Met betrekking tot slagkracht oordeelt alleen het Missionair team zichzelf met een -+; alle overige geledingen geven zich minimaal een +.

Bij de analyse binnen het moderamen geven de leden aan behoefte te hebben aan een (eenduidige) taakomschrijving van het moderamen.

## Analyse kerkenraad

Voor zover van toepassing hebben de verschillende geledingen in diezelfde sessie de kerkenraad geëvalueerd. Omdat het Missionair team, kerkblad / website geen vertegenwoordiging in de kerkenraad hebben, hebben zij de kerkenraad ook niet geëvalueerd. Omdat een groot deel van de Jeugdraad niet vertegenwoordigd is in de Kerkenraad is deze evaluatie niet in de rapportage opgenomen, de observatie is wel opgenomen in de bijlage. De overige geledingen oordeelden als volgt:

Kerkenraad	Bezinning	Slagkracht	Talenten
Moderamen	+ [geestelijk] +- [doordenking]	+-	+
KRM	+-	-	-
Pastorale raad	+-	+-	+-
Diaconie	-+	-	-+
Gemiddeld	+-	+-	+-

Opvallend is de negatievere beoordeling van de KRM. Een mogelijke verklaring hiervoor zou gevonden kunnen worden in de samenstelling van de KRM-vergadering. Omdat alleen de drie ouderling kerkrentmeesters, niet in combinatie met de drie kerkrentmeesters, de kerkenraad objectief kunnen evalueren worden de eventuele uitersten in de meningen versterkt.

Bij de analyse door de geledingen is door diverse leden opgemerkt dat men zelf niet op zijn / haar plek zit binnen de kerkenraad of de indruk heeft van andere leden dat zij zich niet op hun gemak voelen.

## Conclusie

De afzonderlijke geledingen functioneren goed. De afzonderlijke leden hebben het juiste takenpakket en de doorlooptijd en doordenking van de besluiten is voldoende tot goed.

Het functioneren van de kerkenraad dient verbeterd te worden. Op alle punten wordt een matige score behaald.

## ‘Zwerfstenen’

Tijdens het opstellen van het organogram door de beleidsplancommissie is gebleken dat een aantal commissies of geledingen geen vertegenwoordiging in de kerkenraad hebben. Ook is een aantal taken naar voren gekomen die in het geheel nog geen vertegenwoordiging hebben. Elke betreffende commissie, geleding of taak zal per paragraaf behandeld worden.

## Missionair team

Het Missionair team functioneert sinds een tweetal jaren en is ontstaan uit de samenvoeging van de zendingscommissie en de evangelisatiecommissie. Binnen het beleidsplan hebben zij hun eigen hoofdstuk geschreven en aangegeven welke doelen zij na streven. Het team draait met een volledige bezetting en verzet goed werk.

De verantwoordelijkheden en werkzaamheden van het team zijn niet verankerd in de kerkenraad. Omdat deze zaken vooral relatie hebben met het pastoraat en deels met het diaconaat en met betrekking tot de financiering ook met het KRM is een sterkere binding met de kerkenraad wenselijk.

## Kerkblad en website

De redactie van het kerkblad en het beheer van de website staan los van de kerkenraad. Vanuit de diverse geledingen wordt copy aangeleverd voor site of blad.

Het is wenselijk om binnen de kerkenraad iemand verantwoordelijk te maken voor de PR. Deze persoon onderhoudt dan vanuit de kerkenraad ook de contacten met de redactie van het kerkblad en het beheer van de website. Ondersteuning vanuit een commissie Communicatie, onder andere gevormd uit (de redacties van) het kerkblad en de website, is wenselijk.

Hoewel buiten de competentie van deze commissie beveelt zij aan om duidelijke richtlijnen met betrekking tot PR vast te leggen. De nieuw te vormen commissie Communicatie kan hierin adviseren.

## Eredienst

Naast het pastoraat wordt het grootste deel van de werkweek van de voorganger(s) in beslag genomen door de (voorbereiding van de) wekelijkse eredienst. Naar schatting circa 30% van de werkweek wordt daaraan besteed. Tot op heden is dit de volledige verantwoordelijkheid van de voorganger(s) die dit slechts sporadisch kunnen delen in de kerkenraad. Bij de pastorale raad is hiervoor iets meer ruimte.

Vanuit de voorgangers bestaat de wens om één (of liefst nog meer) 'aanjager(s)' (gangmakers) voor deze geleding vrij te maken of te organiseren. Tot nu toe wordt dit opgelost door de voorgangers zelf; zij organiseren de "Keek voor de Preek" en nodigen, indien zij daartoe de noodzaak zien, personen (kerkleden) uit om met hen mee te denken. Tot op heden was deze vorm werkbaar, een structurele oplossing is noodzakelijk evenals een betere inbedding in de kerkenraad.

## Vorming en toerusting

Gemeentegroeigroepen en Alpha-cursus functioneren vooral vanuit zichzelf. In het jeugd- en catechesewerk worden door de jeugdraad in samenspraak met de voorganger(s) beleidskeuzes gemaakt met betrekking tot inrichting van dit werk. Naast de vorm heeft dit ook betrekking op de inhoud. Voor een deel vindt terugkoppeling naar met name de pastorale raad en soms de kerkenraad plaats door de jeugdouderling(en) of de voorganger(s) maar voor een groot deel worden deze keuzes op eigen verantwoording gemaakt.

Binnen één van de geledingen zijnde de Pastorale raad of het Missionair team, zal hiervoor meer ruimte gemaakt moeten worden. Bij beide geledingen kan Vorming en toerusting worden ondergebracht. Omdat Vorming en toerusting meer gericht kan zijn op (gemeente-)leden 'aan de rand van de kerk' (of niet gemeenteleden) adviseert de commissie om Vorming en toerusting onder te brengen bij het Missionair team.

## Wijkteams

De leden van de PG-Eastermar zijn verdeeld over een zestal wijken. De indeling is op basis van de geografische ligging van de woning. Per wijk zijn twee leden van de Pastorale raad, een diaken en een kerkrentmeester samengevoegd tot een wijkteam. Het wijkteam zou daarmee als platform van informatie-uitwisseling dienen te werken. De ervaring leert dat dit slechts sporadisch plaatst vindt. Een beter verankerde structuur is wenselijk.

## Conclusie

Naast KRM, diaconie, pastoraat en jeugdwerk dient ook het Missionair team en Eredienst een plaats te hebben in de kerkenraad. Voor Vorming en Toerusting dient binnen het Missionair team ruimte gemaakt te worden. Kerkblad en website kunnen blijven zoals ze zijn met die kanttekening dat binnen de kerkenraad één persoon PR en

communicatie (en daarmee ook kerkblad en website) dient te behartigen. Integrale aanpak in de wijkteams dient beter georganiseerd te worden.

## ‘Gluren bij de burens’

Door een aantal commissieleden is de organisatiestructuur van een aantal vergelijkbare Protestantse Gemeenten bestudeerd. Hieruit volgt geen eenduidige structuur. Enkele gemeenten functioneren met een zogenaamde taakgroepen structuur, anderen hanteren de huidige structuur zoals binnen de PGEastermar. Daarnaast is er een grote verscheidenheid in taakgroepen en / of commissies welke vooral op de plaatselijke situatie zijn toegespitst. Daardoor verschillen ook de verantwoordelijkheden en de afhankelijkheden. De vergaderfrequentie van de kerkenraden loopt uiteen van 4 tot circa 12 maal per jaar.

De vergelijking van de organisatiestructuren heeft de commissie het volgende opgeleverd:

- handvaten met betrekking tot onderbouwing van haar advies
- inzicht in mogelijke organisatiestructuren en verantwoordelijkheden van (sub)commissies

## Onderling overleg

Naar aanleiding van de discussies binnen de eigen vergadering en de interne besprekingen van de analyse binnen de geledingen komt de commissie tot de volgende conclusies:

- Besturen met minder personen, bezinnen met meer.
- Voor besluitvormende vergaderingen is een groeps grootte van maximaal 12 personen wenselijk.
- Heldere omschrijving van taken en verantwoordelijkheden is noodzakelijk.
- Naast groeps grootte dient ook vergadertechniek beschouwd te worden.
- Onderscheid tussen besturende en uitvoerende taken binnen de PGEastermar duidelijk zichtbaar maken door bestuurszaken (beleid, begroting, jaarrekening) binnen de kerkenraad te houden en uitvoerende taken bij de geledingen waar deze thuis horen.
- Sturing vanuit een kleine groep.

## Presentatie kerkenraad

De eerste conceptversie van de rapportage (d.d. 30-09-2015) is op 7 oktober 2015 bij de kerkenraad gepresenteerd. Voorafgaand aan deze presentatie is deze versie bij het moderamen besproken. De opmerkingen naar aanleiding van deze presentatie zijn in de commissie besproken. De rapportage is hierop deels aangepast.

## Overleg met gemeenteadviseur

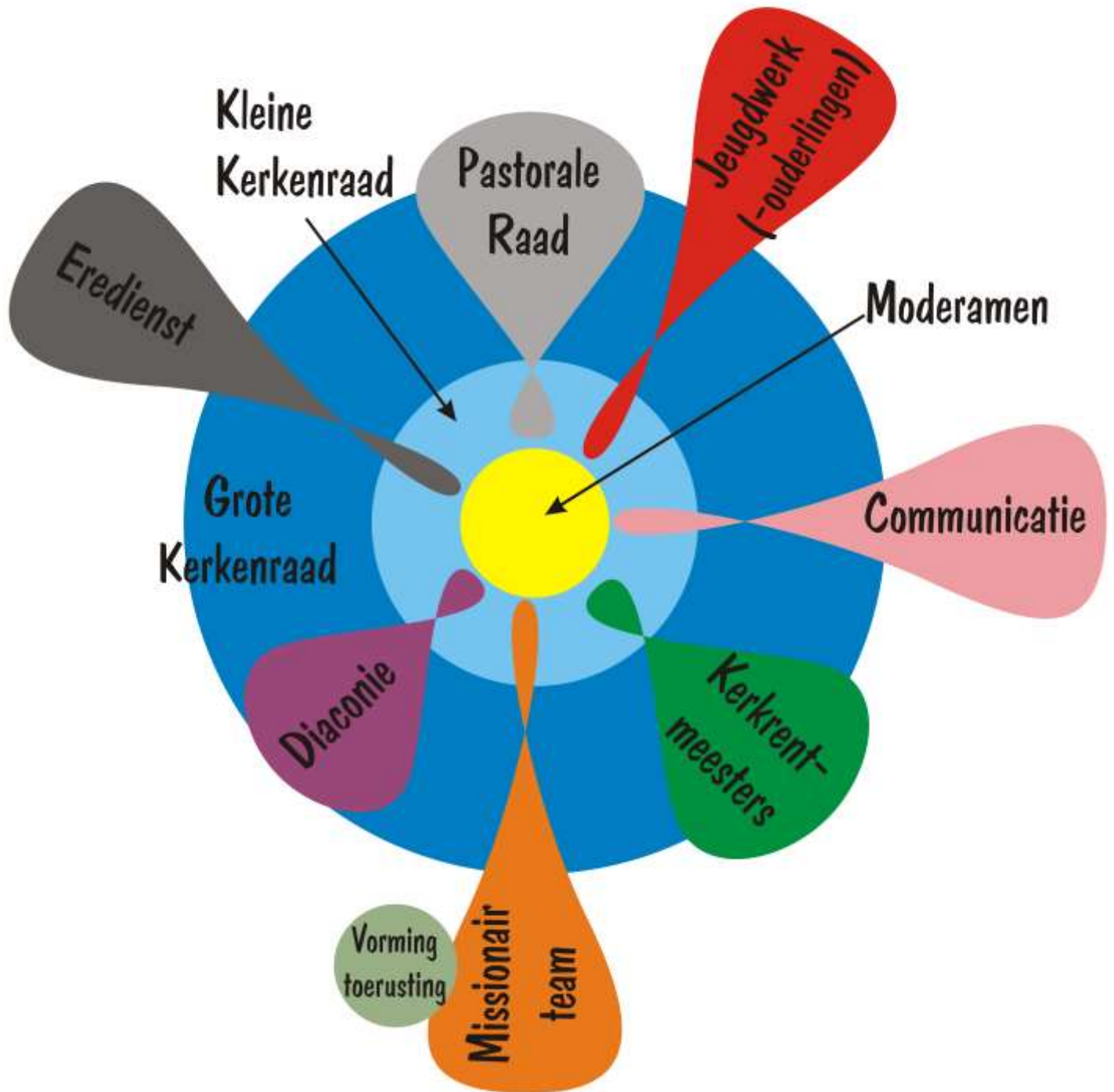
De conceptversie (d.d. 30-09-2015) is op de commissievergadering van 19 oktober met de gemeenteadviseur dhr. L. Bakker doorgesproken. Het advies is naar aanleiding van deze bespreking aangepast op de kerkorde.



## Advies

### Structuur

De commissie adviseert de kerkenraad over te stappen op de volgende (taakgroepen-)structuur:  
[vergelijk Kerkorde Ordinantie 4 artikel 10]



Met het aangegeven organogram wordt het volgende weergegeven:

Het geheel van de Grote kerkenraad wordt gevormd door de drie traditionele geledingen (pastorale raad, kerkrentmeesters en diaconie) en de Kleine kerkenraad. De Kleine kerkenraad wordt gevormd door het Moderamen, afgevaardigden uit deze geledingen en afgevaardigden uit het Missionair team, Jeugdwerk, de commissie Eredienst en Communicatie. Los van de Grote kerkenraad maar verbonden met het Missionair team functioneert "Vorming en Toerusting". Door directe vertegenwoordiging direct verbonden met de Kleine kerkenraad maar niet behorend tot de Grote kerkenraad functioneren: "Eredienst", "Communicatie", "Missionair team" en "Jeugdwerk".

## Moderamen

Het Moderamen wordt gevormd door de volgende drie leden:

- Voorzitter van de kerkenraad
- Scriba
- Voorganger

Het moderamen bereidt de vergaderingen van de Kleine en de Grote kerkenraad voor en komt daarmee circa 10 à 12 maal per jaar bij elkaar.

## Kleine kerkenraad

De Kleine kerkenraad wordt gevormd door de volgende (tien) leden:

- De drie leden van het Moderamen
- Eén afgevaardigde van de pastorale raad
- Eén afgevaardigde van de diaconie
- Eén afgevaardigde van de kerkrentmeesters
- Eén afgevaardigde van het missionair team
- Eén afgevaardigde van de commissie eredienst
- Eén afgevaardigde van de commissie communicatie
- Eén afgevaardigde van het jeugdwerk zijnde een jeugdouderling en aangevuld met een [extern] notulist

De Kleine kerkenraad vergadert jaarlijks circa 10 maal (inclusief de vergaderingen van de Grote kerkenraad); wat neer komt op circa één keer per maand.

De afgevaardigden van de verschillende geledingen worden, met uitzondering van het jeugdwerk, door de geleding zelf aangewezen / gekozen en nemen voor een termijn van minimaal één en maximaal drie jaar zitting in de Kleine kerkenraad. De afvaardiging vanuit de geledingen is, met uitzondering van het jeugdwerk, niet afhankelijk van de functie die binnen de geleding wordt bekleed.

De notulist draagt zorg voor de verslaglegging van de vergaderingen.

Binnen de Kleine en de Grote Kerkenraad dient de scriba toe te zien op een juist verloop van de interne communicatie. In de bijlage is een stroomschema van de voorstellen opgenomen. Het is (onder andere) te taak van de scriba om toe te zien op een juiste afhandeling van de voorstellen; het stroomschema kan hiertoe als leidraad worden genomen evenals de in de bijlage toegevoegde concept-agenda's en concept besluitenlijsten. De jaarplanning, op hoofdlijnen opgesteld door de scriba, is hierbij ook een noodzakelijk hulpmiddel.

## Grote kerkenraad

De Grote kerkenraad bestaat uit de volgende geledingen:

- De pastorale raad
- De diaconie
- De kerkrentmeesters
- De jeugdouderling(en)

Aangevuld met de leden van de Kleine kerkenraad en de [externe] notulist.

De Grote kerkenraad vergadert jaarlijks circa 4 maal wat neer komt op circa één keer per kwartaal. [De frequentie is conform de Kerkorde Ordinantie 4 artikel 10.2.]

De leden van de Kleine kerkenraad hebben dus ook zitting in de Grote kerkenraad. De vergaderdruk is bij deze leden daarmee hoger dan voor de overige leden van de Grote kerkenraad. De vergaderdruk bij de afgevaardigden van de verschillende geledingen is nog weer hoger aangezien zij ook de vergaderingen van hun eigen geledingen bijwonen.

Met uitzondering van de [extern] notulist zijn de leden van de Grote kerkenraad (conform Ordinantie 4 artikel 10.3) bevestigd in een ambt. Dit geldt dus ook voor de leden en dan met name de afgevaardigden van de verschillende geledingen, van de Kleine kerkenraad.

## Geledingen

### Kerkenraad-gebonden

De samenstelling van de geledingen wijzigt niet. De frequentie van vergaderen wordt door de verschillende geledingen op eigen initiatief en voor eigen verantwoording vastgesteld. Afstemming op de vergaderfrequentie van de Kleine kerkenraad lijkt vanuit het oogpunt van communicatie gewenst (zie ook "Taken en verantwoordelijkheden, Kleine kerkenraad"). Vanuit de verschillende geledingen wordt één afgevaardigde voor de Kleine kerkenraad gekozen / aangewezen.

### Niet kerkenraad-gebonden

"Eredienst", "Communicatie" en "Missionair team" worden in dit advies aangemerkt als niet behorend tot de Grote kerkenraad. Dit is in zoverre onjuist dat één van de commissieleden rechtstreeks zitting heeft in de Kleine kerkenraad en daarmee ook in de Grote kerkenraad. De overige commissieleden maken geen deel uit van de Grote kerkenraad.

### Missionair Team

Het Missionair team is ontstaan uit de samenvoeging van de zendings-commissie en de evangelisatiecommissie. Het Missionair team functioneert nu circa twee jaar en heeft binnen het beleidsplan haar eigen initiatieven aangegeven en toegelicht. Voor het Missionair Team geldt daarmee hetzelfde als voor de Kerkenraad-gebonden geledingen: samenstelling wijzigt niet en de vergaderfrequentie dient bij voorkeur afgestemd te worden op de frequentie van Kleine kerkenraad. Binnen het Missionair Team dient een afgevaardigde voor de Kleine kerkenraad aangewezen / gekozen te worden. Deze afgevaardigde wordt ambtsdrager.

### Eredienst

De commissie "Eredienst" is een nieuw te vormen commissie, samengesteld uit gemeenteleden met interesse voor zaken tijdens en rondom Eredienst en de voorganger(s). De vertegenwoordiger vanuit de commissie Eredienst in de Kleine kerkenraad wordt door de leden van de commissie Eredienst aangewezen of gekozen. Deze afgevaardigde wordt ambtsdrager.

## Communicatie

De commissie "Communicatie" is, in samenwerking met de scribe, verantwoordelijk voor de externe communicatie van de Kerkenraad en de PG Eastermar. De commissie wordt binnen de Kleine kerkenraad vertegenwoordigd door de aangewezen / gekozen afgevaardigde. Deze afgevaardigde wordt ambtsdrager.

## Taken en verantwoordelijkheden

Met betrekking tot de taken en de verantwoordelijkheden adviseert de commissie als volgt:

### Moderamen

Het moderamen beperkt zich tot het voorbereiden van de vergaderingen van de Kleine en de Grote kerkenraad. Zij beoordeelt of de stukken compleet zijn, stelt de agenda op en maakt een 'Plan van aanpak' met betrekking tot de inrichting van deze vergaderingen. Zie hiervoor ook Kerkorde Ordinantie 4 artikel 8.3.

### Kleine kerkenraad

De Kleine kerkenraad heeft als taak het dagelijkse 'reilen en zeilen' van de PGEastermar in goede banen te leiden. Zij is dus verantwoordelijk voor het operationeel proces. Zij geeft sturing aan lopende processen. Daarnaast draagt zij bij aan de voorbereiding van de vergaderingen van de Grote kerkenraad.

Het is de taak van (de leden van) de Kleine kerkenraad om deze vergaderingen zodanig voor te bereiden dat de beslissingsstukken met een minimum aan inspanning (tijd) kunnen worden vastgesteld. Hierin speelt de communicatie tussen de Kleine kerkenraad en de geledingen een grote rol. In de paragraaf 'Vergadertechnieken' wordt dit verder uitgewerkt.

De Kleine kerkenraad stelt de agenda voor de gemeentevergadering voor aan de Grote kerkenraad.

Conform de Kerkorde Ordinantie 4 artikel 10.7b is de Kleine kerkenraad verantwoordelijk voor:

- Het toetsen van het werk van de sectieteams en de taakgroepen (de geledingen) aan het door de (Grote) kerkenraad vastgestelde beleidsplan.
- De instelling van de sectieteams en de taakgroepen (de geledingen) en de benoeming van de leden daarvan.
- Het vaststellen van de instructies van de sectieteams en de taakgroepen (de geledingen).

De commissie adviseert om, conform Ordinantie 4 artikel 10.7a, de volgende zaken door de Grote kerkenraad aan de Kleine kerkenraad over te dragen:

- Het leiding geven aan de verkiezing van de ouderlingen en de diakenen als bedoeld in Ordinantie 3-6 en de benoemingen van kerkrentmeesters die geen ouderling zijn.
- Het aanwijzen van de afgevaardigde naar de classicale vergadering.

Geadviseerd wordt om ook de benoeming van pastoraal medewerkers onder verantwoordelijkheid van de Kleine kerkenraad plaats te laten vinden. Voor de benoeming van de afgevaardigden van Missionair team, Commissie Communicatie en Commissie Eredienst zijn de genoemde commissies in samenspraak met de Kleine kerkenraad verantwoordelijk.

Het is (onder andere) de taak van de scribe om toe te zien op de communicatie tussen de Kleine kerkenraad en de verschillende geledingen. Tijdens de vergaderingen van de Kleine kerkenraad is het zijn taak om de afgevaardigden

van de geledingen hierover te bevragen (zijn de voorstellen juist behandeld en weergegeven, hoe was het resultaat van de besprekingen, waren de leden eenduidig etc.) en indien nodig bij te sturen.

## Grote kerkenraad

Om de onderlinge betrokkenheid te bevorderen wordt geadviseerd bezinning als uitgangspunt voor de (Grote) kerkenraadsvergaderingen te hanteren. Het hoofdthema van de Grote kerkenraad dient bezinning te zijn. Het Moderamen en de Kleine kerkenraad dienen, als (mede-)opsteller voor de agenda van deze vergaderingen, bezinning als hoofdpunt te agenderen en dit ook goed voor te (laten) bereiden.

Conform de Kerkorde Ordinantie 4 artikel 10.7b is de Grote kerkenraad verantwoordelijk voor:

- De algemene leiding aan de opbouw van de gemeente in de wereld.
- De zorg voor de dienst van Woord en sacramenten.
- Het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente.
- Het vaststellen van de begroting en de jaarrekeningen.
- Het beroepen van de predikanten en het leiding geven aan de daaraan voorafgaande verkiezing.
- Het opzicht over de leden van de gemeente voor zover dat door de orde van de kerk is opgedragen aan de kerkenraad.
- Het vaststellen van de plaatselijke regelingen (conform artikel 7.2 (Ordinantie 4 van de Kerkorde)).
- Het nemen van de besluiten als genoemd in artikel 8.7 (Ordinantie 4 van de Kerkorde).

De Grote kerkenraad dient dus te beslissen over beleid(suitgangspunten) en de begrotingen en jaarrekeningen van Diaconie en Kerkrentmeesters. Uitgaande van een juiste communicatie tussen Kleine kerkenraad en geledingen, zoals aangegeven in de paragraaf 'Vergadertechnieken', mag verondersteld worden dat de voorstellen binnen de geledingen voldoende besproken zijn en dat deze besprekingen zullen leiden tot aanvaarding van de geagendeerde voorstellen.

## Geledingen

### Kerkenraad-gebonden

De taken en verantwoordelijkheden van de verschillende Kerkenraad-gebonden geledingen (Diaconie, Pastoraat en KRM) worden in dit advies niet gewijzigd.

De geledingen besluiten over de taken die hen zijn toevertrouwd. Deze besluiten worden in de Kleine kerkenraad toegelicht en besproken.

### Niet Kerkenraad-gebonden

#### Algemeen

Evenals bij de Kerkenraad-gebonden geledingen besluiten de hierna te noemen geledingen over de taken die hen zijn toevertrouwd. Deze besluiten worden in de Kleine kerkenraad toegelicht en besproken.

#### Missionair Team

De taken en verantwoordelijkheden van het Missionair team worden, met uitzondering van de toevoeging van Vorming en toerusting, in dit advies niet gewijzigd. Voor "Vorming en toerusting" zal binnen het Missionair team ruimte in de agenda gemaakt dienen te worden.

#### Eredienst

De commissie heeft oog voor de jaarlijkse cyclus binnen de erediensten, beoordeeld de wensen met betrekking tot invulling van diensten door 'derden' (bijv. kinderkerk, school of geledingen) en kent de organisatie / inrichting van

de (zondagse) eredienst (zoals beamer, kerkwebradio, kosters etc.). Indien vanuit de voorgangers gewenst werkt zij mee aan de voorbereiding van (speciale) diensten. Hiervoor kan de commissie ook hulp van derden inroepen.

### **Communicatie**

De commissie Communicatie draagt, in samenwerking met de scriba, zorg voor communicatie van de besluiten naar buiten zijnde de PGEastermar of, indien dit door de Kleine kerkenraad / Grote kerkenraad nodig wordt geacht, de dorpsgemeenschap, de gemeente of de pers. De afgevaardigde van de commissie Communicatie heeft hierin een adviserende rol: moeten de besluiten breder worden gedeeld dan alleen binnen de 'kerkmuren'. [Opmerking: hij / zijn kan ook gelezen worden als zij / haar.] Voor 'de Paadwizer' en de beheerders van de website is deze afgevaardigde het aanspreekpunt binnen de Kleine kerkenraad en de Grote kerkenraad. Andersom geldt dit natuurlijk ook.

### **Wijkteams**

De zes wijkteams zijn per wijk samengesteld uit twee leden van de pastorale raad, één diaken en één kerkrentmeester. Om de organisatie te verbeteren adviseert de commissie om ieder wijkteam twee maal per jaar bij elkaar te laten komen. Geadviseerd wordt het initiatief voor deze vergadering door de betrokken leden van de pastorale raad te laten nemen. Indien deze daartoe niet in staat zijn ligt het initiatief bij de diaconie.

### **Vergadertechnieken en -structuur**

In dit deel van het advies wordt aangegeven met welke technieken en structuur de taken en verantwoordelijkheden vorm gegeven kunnen worden. Een schematische ondersteuning van de structuur is opgenomen in de bijlage: Stroomdiagram voorstellen.

### **Moderamen**

In de vergadering van het moderamen wordt alleen besloten over de agenda van de Kleine danwel Grote Kerkenraad. De vergadering is beoordelend van aard: zijn de stukken compleet, kunnen de voorstellen behandeld worden en hoe kan dit plaats vinden. De grootte van het Moderamen in aanmerking genomen (drie tot maximaal circa vijf personen) kan dit in een normale overlegsetting plaats vinden.

### **Kleine kerkenraad**

Het is de taak van (de leden van) de Kleine kerkenraad om de vergaderingen van de Grote kerkenraad zodanig voor te bereiden dat de beslissingsstukken met een minimum aan inspanning (tijd) kunnen worden vastgesteld. Dit kan gerealiseerd worden wanneer de afgevaardigden deze stukken binnen hun geledingen doorspreken en de resultaten daarvan terug koppelen binnen de Kleine kerkenraad. Afhankelijk van deze terugkoppeling kan het voornemen, onderbouwd en wel, voor de Grote kerkenraad geagendeerd worden of nogmaals binnen de geledingen besproken worden. De sturing van dit proces ligt bij de afgevaardigden in combinatie met de scriba.

De voorstellen worden ingebracht door (één van) de leden van de Kleine kerkenraad, in voorkomende gevallen op voorspraak van de geledingen.

De Kleine kerkenraad ontvangt de verslagen van de vergaderingen van de geledingen ter commentaar. De verslagen worden in de vergadering van de Kleine kerkenraad behandeld.

In de bijlage is een voorstel opgenomen met betrekking tot een concept agenda en besluitenlijst voor de Kleine kerkenraad.

In het algemeen zullen de vergaderingen centraal geleid door de voorzitter van de kerkenraad plaatsvinden. In voorkomende gevallen kan er voor gekozen worden voorstellen in klein comité te behandelen en daarna centraal door te spreken.

## Grote kerkenraad

Uitgaande van een juiste communicatie tussen Kleine kerkenraad en geledingen, zoals aangegeven in de paragraaf 'Vergadertechnieken', mag verondersteld worden dat de voorstellen binnen de geledingen voldoende besproken zijn en dat deze besprekingen zullen leiden tot aanvaarding van de geagendeerde voorstellen. Mocht dit, om welke reden dan ook, niet het geval zijn dan dient het onderwerp door de Kleine kerkenraad teruggenomen te worden waarna de discussie binnen de Kleine kerkenraad en de verschillende geledingen (opnieuw) gevoerd wordt.

De Grote kerkenraad ontvangt de verslagen van de geledingen ter informatie. Behandeling van deze verslagen in de vergadering van de Grote kerkenraad vindt **niet** plaats.

In de bijlage zijn voorstellen opgenomen met betrekking tot een concept voor de agenda en de besluitenlijst voor de Grote kerkenraad.

De vergaderingen van de Grote kerkenraad kunnen op verschillende manieren worden ingericht. Afhankelijk van de situatie kunnen deze centraal door de voorzitter van de kerkenraad worden geleid, door meerdere sprekers worden toegelicht of in kleine groepjes voorbesproken worden. Naast deze vormen zijn nog andere vergadertechnieken voorhanden. De commissie adviseert de mogelijke technieken aan te laten geven en toe te laten lichten door een extern adviseur. Het is aan het Moderamen een juiste keuze in de te hanteren vergadertechniek te maken. Dit kan per vergadering wijzigen.

## Geledingen

Binnen de vergadering van de geledingen dient plaats gemaakt te worden voor inhoudelijke behandeling van de voorstellen uit de Kleine kerkenraad. Het resultaat van deze bespreking wordt door de afgevaardigde in de Kleine kerkenraad gepresenteerd. De afgevaardigde dient het resultaat onafhankelijk van zijn eigen mening te presenteren!

De geledingen ontvangen de verslagen van de vergaderingen van de Kleine kerkenraad ter commentaar. De verslagen worden in de vergaderingen van de geledingen behandeld.

In de bijlage is een voorstel opgenomen met betrekking tot een concept agenda en besluitenlijst voor de geledingen.

Binnen de geledingen wordt een keuze gemaakt met betrekking tot de opzet van de vergaderingen. De commissie ziet het niet als haar taak (en acht het ook niet noodzakelijk) hierin te adviseren.

## Evaluatiegesprekken

De commissie adviseert om met de Grote kerkenraadsleden individueel één maal per twee jaar een evaluatiegesprek aan te gaan. Bij het afzwaaien van de leden wordt geadviseerd een individueel 'exit-gesprek' te organiseren. Deze gesprekken worden met de voorzitter of (één van) de voorganger(s) gevoerd. Aan de hand van deze gesprekken kan inzicht verkregen worden in de ervaring van het werk binnen de Grote kerkenraad en binnen de geleding. Hierop kan eventueel beleid worden gemaakt of lopend beleid worden aangepast / bijgesteld. De commissie raadt aan (de inhoud van) deze gesprekken zo breed mogelijk te houden.